

LIETUVOS RESPUBLIKOS BUHALTERINĖS APSKAITOS

ĮSTATYMAS

2001 m. lapkričio 6 d. Nr. IX-574
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis Įstatymas nustato ribotos ir neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų, ūkininkų ūkių turto, nuosavo kapitalo, įsipareigojimų, ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, gyventojų, kurie verčiasi individualia veikla (nuolatinių Lietuvos gyventojų, kurie verčiasi individualia veikla, ir nenuolatinių Lietuvos gyventojų, veikiančių per nuolatinę bazę Lietuvos Respublikoje), užsienio ūkio subjektų, veikiančių per nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje, užsienio ūkio subjektų, kurių atstovybės yra Lietuvos Respublikoje, atitinkamai veiklai, nuolatinei buveinei ar atstovybei priskirtino turto, nuosavo kapitalo, įsipareigojimų, ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių buhalterinę apskaitą, jos organizavimą ir tvarkymą. Ribotos ir neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys, ūkininkų ūkiai, gyventojai, kurie verčiasi individualia veikla, užsienio ūkio subjektai, veikiantys per nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje, užsienio ūkio subjektai, kurių atstovybės yra Lietuvos Respublikoje, toliau šiame Įstatyme vadinami ūkio subjektais.

2. Ūkininkų ūkių, gyventojų, kurie verčiasi individualia veikla, užsienio ūkio subjektų, veikiančių per nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje, užsienio ūkio subjektų, kurių atstovybės yra Lietuvos Respublikoje, pelno nesiekiančių ribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinės apskaitos tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija tiek, kiek šis Įstatymas nenustato kitaip.

3. Lietuvos banko, kitų kredito įstaigų, finansų maklerio įmonių, investicinių kintamojo kapitalo bendrovių, pensijų fondų, jų valdymo įmonių buhalterinės apskaitos tvarkymą ir organizavimą nustato šis Įstatymas, jei kiti Lietuvos Respublikos įstatymai nenumato kitaip.

4. Šio Įstatymo nuostatos suderintos su šio Įstatymo priede nurodytais Europos Sąjungos teisės aktais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1159](#), 2002-10-29, Žin., 2002, Nr. 112-4967 (2002-11-22)

Nr. [IX-1263](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5548 (2002-12-24)

Nr. [IX-1712](#), 2003-07-04, Žin., 2003, Nr. 74-3427 (2003-07-25)

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, Žin., 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

1. **Apskaitos dokumentas** – popierinis arba elektroninis liudijimas, patvirtinantis ūkinę operaciją arba ūkinį įvykį ir turintis rekvizitus, pagal kuriuos galima nustatyti ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio tapatumą, taip pat šio įstatymo 13 straipsnio 7 dalyje nurodytas dokumentas.

2. **Apskaitos registras** (toliau – **registras**) – remiantis apskaitos dokumentais parengta ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių suvestinė, kurioje apibendrinti jų duomenys.

3. **Apskaitos sistema** – ūkio subjekto taikomų apskaitos metodų visuma.

4. **Apskaitos standartai** – ūkio subjekto turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų įvertinimo, pajamų ir sąnaudų pripažinimo ir registravimo apskaitoje taisyklės, pagal kurias parengiama finansinė atskaitomybė. Apskaitos standartai aprėpia Biudžetinių įstaigų apskaitos standartus ir Verslo apskaitos standartus.

5. **Buhalterinė apskaita** (toliau – **apskaita**) – ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, išreikštų pinigais, registravimo, grupavimo ir apibendrinimo sistema, skirta gauti informaciją ekonominiams sprendimams priimti ir (arba) finansinei atskaitomybei sudaryti.

6. **Buhalterinė sąskaita** (toliau – **sąskaita**) – informacijos kaupimo ir grupavimo būdas ūkio subjekto turtui, nuosavam kapitalui, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms nustatyti per ataskaitinį laikotarpį.

7. **Dvejybinis įrašas** – ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo būdas, kai kiekvienos ūkinės operacijos arba kiekvieno ūkinio įvykio vertė įrašoma į sąskaitos (sąskaitų) debetą, o jai lygi suma – į kitos sąskaitos (sąskaitų) kreditą.

8. **Įsipareigojimas** – prievolė, atsirandanti dėl atliktų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, už kuriuos ūkio subjektas privalės ateityje atsiskaityti turtu ir kurių dydį galima objektyviai nustatyti.

9. **Nuosavas kapitalas** – ūkio subjekto turto dalis, likusi iš viso turto atėmus visus įsipareigojimus.

10. **Pajamos** – ūkio subjekto ekonominės naudos padidėjimas per ataskaitinį laikotarpį, t. y. ūkio subjekto turto padidėjimas arba įsipareigojimų sumažėjimas, kai dėl to padidėja nuosavas kapitalas, išskyrus papildomus savininkų įnašus.

11. **Paprastasis įrašas** – ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių registravimo būdas, kai nedaromas dvejybinis įrašas.

12. **Pinigų apskaitos dokumentas** – popierinis liudijimas, kuriame nurodomos grynųjų pinigų mokėjimo ar jų pervedimo operacijos, kai įvykdomas vieno ūkio subjekto įsipareigojimas kitam ūkio subjektui.

13. **Sąnaudos** – ūkio subjekto ekonominės naudos sumažėjimas dėl turto sunaudojimo, turto pardavimo, turto netekimo, turto vertės sumažėjimo bei įsipareigojimų prisiėmimo per ataskaitinį laikotarpį, kai dėl to sumažėja nuosavas kapitalas, išskyrus tiesioginį jo mažinimą.

14. **Sąskaitų planas** – sąskaitų, kuriose sukaupiama informacija, parodanti ūkio subjekto turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, sąrašas.

15. **Supaprastinta apskaita** – apskaita, tvarkoma darant paprastąjį įrašą.

16. **Tarptautiniai apskaitos standartai** – kaip jie apibrėžti 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1606/2002 dėl Tarptautinių apskaitos standartų taikymo.

17. **Tarptautiniai viešojo sektoriaus apskaitos standartai** – Tarptautinės apskaitininkų federacijos Viešojo sektoriaus komiteto patvirtintos ūkio subjektų turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų įvertinimo, pajamų ir sąnaudų pripažinimo ir registravimo apskaitoje taisyklės, pagal kurias parengiama finansinė atskaitomybė.

18. **Turtas** – materialiosios, nematerialiosios ir finansinės vertybės, kurias valdo ir naudoja ir (arba) kuriomis disponuoja ūkio subjektas, ir kurias naudojant tikimasi gauti ekonominės naudos.

19. **Ūkinis įvykis** – nuo ūkio subjekto nepriklausantis faktas, keičiantis turto ir (arba) nuosavo kapitalo bei įsipareigojimų dydį ir (arba) struktūrą.

20. **Ūkio subjektai, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamose rinkose**, – ūkio subjektai, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamose rinkose, ir ūkio subjektai, kurių vertybiniai popieriai finansinės atskaitomybės sudarymo dieną yra priimti prekybai kurios nors valstybės reguliuojamoje rinkoje.

21. **Ūkinė operacija** – ūkio subjekto veikla, keičianti turto ir (arba) nuosavo kapitalo bei įsipareigojimų dydį ir (arba) struktūrą.

22. **Ūkio subjekto vadovas** – ribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens administracijos vadovas, neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens ir ūkio subjekto, kuris neturi administracijos vadovo, savininkas.

23. **Valdymo (vidaus) apskaita** – informacijos, reikalingos ūkio subjektui valdyti, rinkimas, sisteminimas, įvertinimas ir pateikimas.

24. **Vyriausiasis buhalteris (buhalteris)** – fizinis asmuo, tvarkantis ūkio subjekto buhalterinę apskaitą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1668](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 73-3347 (2003-07-23)

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

3 straipsnis. Bendrieji apskaitos tvarkymo reikalavimai

1. Apskaita tvarkoma pagal šį Įstatymą ir kitus teisės aktus.

2. Bendrąjį metodinį vadovavimą apskaitai pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, atsižvelgdama į Tarptautinius apskaitos standartus, Europos Sąjungos teisę ir Tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus, atlieka Finansų ministerija.

[Šios dalies nuostata įsigalioja nuo 2005-01-01]

3. Ūkio subjektai, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamose rinkose, apskaitą tvarko pagal Tarptautinius apskaitos standartus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, Žin., 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

4. Ribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys, savo veikla siekiantys pelno, tvarkydami apskaitą vadovaujasi Verslo apskaitos standartais. Šiuos standartus parengia, patvirtina ir „Valstybės žiniuose“ paskelbia Lietuvos Respublikos apskaitos institutas. Verslo apskaitos standartai turi būti parengti remiantis Europos Sąjungos teise ir Tarptautiniais apskaitos standartais. Neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys tvarkydami apskaitą vadovaujasi Verslo apskaitos standartais tuo atveju, kai savo nuožiūra nusprendžia sudaryti finansinę atskaitomybę arba Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas įpareigoja ją sudaryti.

5. Biudžetinės įstaigos, tvarkydamos apskaitą, vadovaujasi Biudžetinių įstaigų apskaitos standartais. Šiuos standartus patvirtina Finansų ministerija. Biudžetinių įstaigų apskaitos standartai turi būti parengti pagal Tarptautinius viešojo sektoriaus apskaitos standartus ir kitą Tarptautinės apskaitininkų federacijos Viešojo sektoriaus komiteto rengiamą metodiką (nurodymus, studijas).

6. Lietuvos Respublikos apskaitos institutas yra įstatymų nustatyta tvarka įsteigta viešoji įstaiga. Jos steigėjai – Finansų ministerija ir kiti ribotos ir neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys. Visuotiniame dalininkų susirinkime 50 procentų dalininkų balsų priklauso Finansų ministerijai ir 50 procentų balsų – kitiems dalininkams. Jais gali būti audito ir apskaitos įmonės, auditorių, buhalterių įmonės (verslininkus) vienijančios ir (arba) jų savivaldos organizacijos ir institucijos, kurių funkcijos susijusios su įmonių veiklos, vidaus rinkos arba kapitalo rinkos reguliavimu.

7. Verslo apskaitos standartų paaiškinimus teikia Lietuvos Respublikos apskaitos institutas. Verslo apskaitos standartų paaiškinimas neturi teisės akto galios ir išreiškia Verslo apskaitos standartų rengėjų nuomonę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, Žin., 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

4 straipsnis. Reikalavimai apskaitos informacijai

Ūkio subjektai apskaitą tvarko taip, kad apskaitos informacija būtų:

- 1) tinkama, objektyvi ir palyginama;
- 2) pateikiama laiku;
- 3) išsami ir naudinga vidaus ir išorės informacijos vartotojams.

5 straipsnis. Piniginis matas

1. Apskaita tvarkoma ir apskaitos dokumentai surašomi naudojant Lietuvos Respublikos piniginių vienetą – litą, o prireikus – ir litą, ir užsienio valiutą.

2. Ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos, kurių buvimas ir atlikimas ar rezultatų įforminimas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka susijęs su užsienio valiuta, apskaitoje perskaičiuojami į litus pagal Lietuvos banko nustatytą lito ir užsienio valiutos santykį, galiojantį ūkinio įvykio arba ūkinės operacijos atlikimo dieną.

ANTRASIS SKIRSNIS APSKAITOS ORGANIZAVIMAS

6 straipsnis. Apskaitos tvarkymo sistemos nustatymas ir parinkimas

1. Apskaitos sistemą lemia ūkio subjekto teisinė forma, ūkio subjekto dydis, veiklos pobūdis ir nuosavybės forma.

2. Į apskaitą privaloma įtraukti visas ūkines operacijas ir ūkinius įvykius, susijusius su turto, nuosavo kapitalo, įsipareigojimų dydžio arba struktūros pasikeitimu.

3. Ūkio subjektai, tvarkydami apskaitą, daro dvejybinių įrašų. Gyventojai, kurie verčiasi individualia veikla, neribotos civilinės atsakomybės juridiniai asmenys, kurie nėra pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai ir neturi samdomų darbuotojų ataskaitiniais ir praėjusiais ataskaitiniais metais, gali pasirinkti supaprastintą apskaitą. Supaprastintos apskaitos tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.]

4. Apskaitos dokumentai surašomi ir apskaitos registrai sudaromi lietuvių kalba, o prireikus – ir lietuvių, ir užsienio kalba. Gauti dokumentai, kurie surašyti užsienio kalba, prireikus turi būti išversti į lietuvių kalbą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1263](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5548 (2002-12-24)

7 straipsnis. Sąskaitų planas

1. Pavyzdinį sąskaitų planą parengia, patvirtina ir „Valstybės žiniuose“ paskelbia Lietuvos Respublikos apskaitos institutas.

2. Ūkio subjektas susidaro savo sąskaitų planą. Jį tvirtina to ūkio subjekto vadovas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

8 straipsnis. Valdymo (vidaus) apskaita

Valdymo (vidaus) apskaitos sistemą ūkio subjektai pasirenka savarankiškai.

9 straipsnis. Apskaitos politika

1. Apskaitos politika – apskaitos principai, apskaitos metodai ir taisyklės, skirti ūkio subjekto apskaitai tvarkyti ir finansinei atskaitomybei sudaryti bei pateikti.

2. Ūkio subjekto vadovas turi parinkti apskaitos politiką ir ją įgyvendinti, atsižvelgdamas į konkrečias sąlygas, verslo pobūdį ir vadovaudamasis apskaitos standartais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

10 straipsnis. Apskaitos tvarkymas

1. Ūkio subjekto apskaitą tvarko:

1) ūkio subjekto apskaitos tarnyba (struktūrinis padalinys) arba vyriausiasis buhalteris (buhalteris);

2) pagal sutartį apskaitos paslaugas teikianti įmonė;

3) individualios įmonės vadovas ir gyventojas, kuris verčiasi individualia veikla;

4) ūkininkas arba ūkininko partneriai.

2. Valstybės ir savivaldybės įmonių apskaita tvarkoma šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta tvarka.

3. Biudžetinių įstaigų apskaita tvarkoma šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta tvarka arba centralizuotai teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1159](#), 2002-10-29, *Žin.*, 2002, Nr. 112-4967 (2002-11-22)

Nr. [IX-1263](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5548 (2002-12-24)

Nr. [IX-1619](#), 2003-06-10, *Žin.*, 2003, Nr. 61-2771 (2003-06-27)

Nr. [IX-1668](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 73-3347 (2003-07-23)

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

11 straipsnis. Vyriausiojo buhalterio (buhalterio) ir apskaitos paslaugas teikiančios įmonės atsakomybė

1. Vyriausiasis buhalteris (buhalteris) ir apskaitos paslaugas teikianti įmonė atsako už buhalterinių įrašų teisingumą.

2. Vyriausiojo buhalterio (buhalterio) atsakomybę nustato Lietuvos Respublikos teisės aktai.

3. Apskaitos paslaugas teikiančios įmonės atsakomybė nustatoma rašytinėje sutartyje, sudarytoje su užsakovu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

TREČIASIS SKIRSNIS APSKAITOS DOKUMENTAI IR REGISTRAI. KLaidų taisymas

12 straipsnis. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių įforminimas ir registravimas

1. Visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatytą atvejį. Apskaitos dokumentai surašomi ūkinės operacijos ir ūkinio įvykio metu arba jiems pasibaigus ar įvykus.

2. Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, kurie negali būti pagrįsti apskaitos dokumentais, pagrindžiami su jais susijusių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaitos dokumentais.

3. Nuolatinių ir ilgalaikių paslaugų (energijos, dujų, ryšių, nuomos ir kitų) teikimo pagal sutartis arba paslaugų, įgytų naudojantis telekomunikacijų įranga, praėjusio laikotarpio, kuris negali būti ilgesnis negu vienas mėnuo, apskaitos dokumentai išrašomi ir pateikiami (išsiunčiami) paslaugos gavėjui ne vėliau kaip iki kito mėnesio 10 dienos. Ūkine veikla nesiverčiantiems fiziniams asmenims Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti išrašomi ir pateikiami (išsiunčiami) ne ilgesnio kaip du mėnesiai laikotarpio nuolatinių ir ilgalaikių paslaugų teikimo apskaitos dokumentai.

4. Apskaitos registruose ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys užregistruojami ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio dieną arba iškart po to, kai yra galimybė tai padaryti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1668](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 73-3347 (2003-07-23)

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

13 straipsnis. Apskaitos dokumentų rekvizitai

1. Privalomi šie apskaitos dokumentų rekvizitai:

- 1) apskaitos dokumento pavadinimas;
- 2) ūkio subjekto, surašiusio apskaitos dokumentą, pavadinimas, kodas;
- 3) apskaitos dokumento data;
- 4) ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio turinys;
- 5) ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio rezultatas pinigine ir (arba) kiekybine išraiška. Jeigu ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio rezultatas nurodomas kiekybine išraiška, turi būti nurodyti mato vienetai;

6) asmens (-ų), kuris (-ie) turi teisę surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus, vardas (-ai) arba pirmoji (-osios) vardo (-ų) raidė (-ės), pavardė (-ės), parašas (-ai) ir pareigos.

2. Kituose teisės aktuose atskirų rūšių apskaitos dokumentams gali būti papildomai nustatyti privalomi rekvizitai. Reikalavimus mokesčiams apskaičiuoti naudojamiems apskaitos dokumentams, įskaitant šių dokumentų gaminimo ir platinimo tvarką, nustato Vyriausybė.

3. Įrašai apskaitos registruose daromi tik pagal apskaitos dokumentus, turinčius šiame straipsnyje nurodytus rekvizitus, išskyrus apskaitos dokumentus, gautus iš užsienio subjektų.

4. Ūkine veikla nesiverčiantiems fiziniams asmenims suteiktų nuolatinių ir ilgalaikių paslaugų (gyvenamųjų patalpų nuomos, šalto ir karšto vandens, elektros ir šilumos energijos, dujų tiekimo ir komunalinių paslaugų) apskaitos dokumentuose bei telekomunikacijų paslaugų gavėjams, taip pat paslaugų, įgytų naudojantis telekomunikacijų įranga, gavėjams išrašytuose apskaitos dokumentuose turi būti nurodyti šie privalomi rekvizitai:

- 1) apskaitos dokumento pavadinimas;
- 2) ūkio subjekto, suteikusio paslaugas, pavadinimas, kodas;
- 3) apskaitos dokumento data;
- 4) paslaugų gavėjo pavadinimas;
- 5) paslaugų pavadinimai;
- 6) suteiktų paslaugų vertė pinigais ir (arba) jų kiekis atitinkamais mato vienetais.

5. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 6 punktuose nustatyti apskaitos dokumentų rekvizitai kasos aparato kvitui neprivalomi.

6. Degalų (variklių benzino, dyzelinių degalų ir suskystintų dujų, skirtų naudoti kaip degalai) pirkėjams, kai jie pagal pirkimo–pardavimo sutartis atsiskaito ne banko kortele, išrašytuose apskaitos dokumentuose turi būti nurodyti šie privalomi rekvizitai:

- 1) apskaitos dokumento pavadinimas;
- 2) ūkio subjekto, surašiusio apskaitos dokumentą, pavadinimas, kodas;
- 3) apskaitos dokumento data;
- 4) pirkėjo pavadinimas;
- 5) parduotų degalų pavadinimas, jų kiekis atitinkamais mato vienetais ir pardavimo pinigine išraiška.

7. Kai ūkinė operacija jau atlikta arba ūkinis įvykis baigėsi, bet nėra gautas tai patvirtinantis apskaitos dokumentas, surašomas laisvos formos apskaitos dokumentas, nustatantis ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio tapatumą. Šį dokumentą pasirašo asmenys, turintys teisę surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus.

[Šios dalies nuostata įsigalioja nuo 2004-05-01]

8. Šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyti apskaitos dokumentų rekvizitai neprivalomi PVM sąskaitai-faktūrai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-679](#), 2001-12-21, *Žin.*, 2001, Nr. 110-3995 (2001-12-29)

Nr. [IX-1263](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5548 (2002-12-24)

Nr. [IX-1668](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 73-3347 (2003-07-23)

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, *Žin.*, 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

14 straipsnis. Apskaitos dokumentų pasirašymas

1. Ūkio subjekto vadovas patvirtina asmenų, kurie turi teisę surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus, sąrašą ir jų parašų pavyzdžius. Apskaitos dokumentai pasirašomi asmeniškai arba Elektroninio parašo įstatymo nustatyta tvarka. Kai pagal sutartį apskaitą tvarko apskaitos paslaugas teikianti įmonė, dokumentų pasirašymo tvarka nustatoma sutartyje, sudarytoje su užsakovu.

2. Už apskaitos dokumentų surašymą laiku ir teisingai, už juose esančių duomenų tikrumą ir ūkinių operacijų teisėtumą atsako apskaitos dokumentus surašę ir pasirašę asmenys.

15 straipsnis. Patikslinamieji apskaitos dokumentai

1. Kai prekės nukainojamos, parduodamos su nuolaida, kai suteikiamos apyvartos nuolaidos, taip pat kai taisomos apskaitos dokumentų, kuriais įforminamos pirkimo–pardavimo operacijos, išrašymo metu padarytos, bet vėliau pastebėtos klaidos ir kitais atvejais rašomi patikslinamieji apskaitos dokumentai. Patikslinamieji pinigų apskaitos dokumentai nesurašomi. Patikslinamąjį apskaitos dokumentą surašo tas pats ūkio subjektas, kuris surašė apskaitos dokumentą, kurį reikia tikslinti.

2. Kai prekės grąžinamos, patikslinamąjį apskaitos dokumentą šalių susitarimu surašo prekių tiekėjas arba prekes grąžinantis ūkio subjektas.

3. Patikslinamajame apskaitos dokumente, be šio Įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų rekvizitų, nurodomas tikslinamo dokumento pavadinimas ir jo data. Apyvartos nuolaidos suteikimo atveju surašytame patikslinamajame apskaitos dokumente nurodomas nuolaidos teikimo laikotarpis ir to laikotarpio apyvartos suma, nuo kurios teikiama nuolaida, o tikslinamo dokumento pavadinimas ir jo surašymo data nenurodomi.

16 straipsnis. Apskaitos registrai

1. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys registruojami apskaitos registruose.

2. Apskaitos registrų formą, turinį ir skaičių nusistato ūkio subjektas pagal savo poreikius.

3. Apskaitos registruose ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai registruojami pagal apskaitos dokumentus chronologine, sistetine, chronologine-sistetine arba kita tvarka. Apskaitos registrą pasirašo jį sudaręs asmuo.

4. Apskaitos registrai gali būti rašomi ranka arba techninėmis priemonėmis. Apskaitos duomenis kompiuterinėse laikmenose galima saugoti tik tuo atveju, kai yra atspausdinti apskaitos registrai. Pasibaigus finansiniams metams, apskaitos registrai susiuvami (irišami), jų lapai sunumeruojami, paskutiniame lape nurodomas lapų skaičius.

17 straipsnis. Finansinė atskaitomybė

Finansinė atskaitomybė sudaroma pagal sąskaitų duomenis Finansinės atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Klaidų taisymas

1. Pinigų apskaitos dokumentus taisyti draudžiama. Jei padaryta klaida, pinigų apskaitos dokumentas anuliuojamas ir surašomas naujas.

2. Visuose apskaitos dokumentuose draudžiama taisyti dokumento surašymo datą.

3. Apskaitos dokumentuose galima taisyti kiekį, sumą ir tekstą, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatytą apskaitos dokumento rekvizitą. Taisant klaidą, klaidingas tekstas arba skaičius perbraukiamas taip, kad galima būtų juos perskaityti, ir įrašomas teisingas tekstas arba skaičius. Šalia ištaisyto įrašo pasirašo taisomą apskaitos dokumentą pasirašęs asmenys ir nurodoma taisymo data. Tokie taisymai daromi tik dokumento surašymo metu.

4. Klaidos apskaitos registruose, pastebėtos iki metinės finansinės atskaitomybės sudarymo ir patvirtinimo, gali būti taisomos perbraukiant klaidingą tekstą ir skaičių taip, kad būtų galima juos perskaityti, ir įrašant teisingą skaičių ar tekstą arba surašant buhalterinę pažymą. Šalia ištaisyto įrašo pasirašo taisomą dokumentą pasirašęs asmenys ir nurodoma taisymo data. Klaidos apskaitos registruose, pastebėtos po metinės finansinės atskaitomybės sudarymo ir patvirtinimo, taisomos tik surašant buhalterinę pažymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1668](#), 2003-07-01, *Žin.*, 2003, Nr. 73-3347 (2003-07-23)

KETVIRTASIS SKIRSNIS

APSKAITOS DOKUMENTŲ IR APSKAITOS REGISTRŲ SAUGOJIMAS

19 straipsnis. Apskaitos dokumentų, apskaitos registrų ir finansinės atskaitomybės saugojimo tvarka

1. Apskaitos dokumentai ir apskaitos registrai iki finansinės atskaitomybės patvirtinimo saugomi ūkio subjekto vadovo nustatyta tvarka, kuri turi numatyti priemones, užtikrinančias dokumentų saugumą.

2. Patvirtinus finansinę atskaitomybę, apskaitos dokumentai ir apskaitos registrai saugomi ūkio subjekto vadovo nustatyta tvarka, laikantis Vyriausybės nustatytų dokumentų saugojimo terminų.

3. Likviduotų ūkio subjektų apskaitos dokumentai ir apskaitos registrai saugomi Archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

4. Jei pasikeičia ūkio subjekto vadovas, apskaitos dokumentus, apskaitos registrus ir finansinę atskaitomybę perima paskirtas naujas ūkio subjekto vadovas.

5. Ūkio subjektų, perduodančių apskaitos dokumentus valstybiniam saugojimui, finansinė atskaitomybė saugoma nuolat, o ūkio subjektų, neperduodančių dokumentų valstybiniam saugojimui, finansinė atskaitomybė saugoma 15 metų.

20 straipsnis. Apskaitos dokumentų, apskaitos registrų dingimo ir paėmimo įforminimas

1. Jei dingsta arba visiškai ar iš dalies sugadinami apskaitos dokumentai, apskaitos registrai, juos praradęs ar sugadinęs darbuotojas ūkio subjekto vadovui rašo pasiaiškinimą. Ūkio subjekto vadovas priima sprendimą dėl jų atkūrimo Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Valstybės institucijos ir įstaigos, turinčios teisę įstatymų nustatyta tvarka paaimti ūkio subjektų apskaitos dokumentus, gali juos paaimti jų veiklą reglamentuojančių įstatymų nustatyta tvarka, surašiusios apskaitos dokumentų paėmimo aktą.

PENKTASIS SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖ UŽ APSKAITOS ORGANIZAVIMĄ IR APSKAITOS DOKUMENTŲ IŠSAUGOJIMĄ. KOMERCINĖ PASLAPTIS

21 straipsnis. Atsakomybė už apskaitos organizavimą ir apskaitos dokumentų išsaugojimą

1. Už apskaitos organizavimą pagal šio Įstatymo reikalavimus atsako ūkio subjekto vadovas.

2. Už apskaitos dokumentų išsaugojimą įstatymų nustatyta tvarka atsako ūkio subjekto vadovas.

22 straipsnis. Komercinė paslaptis

Apskaitos informacija, kuri nenurodoma finansinėje atskaitomybėje, neskelbiama.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, pažeidę šio Įstatymo reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

24 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei ir Finansų ministerijai

1. Vyriausybė iki 2002 m. sausio 1 d. parengia ir patvirtina šiam Įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

2. Finansų ministerija iki 2002 m. sausio 1 d. reorganizuoja viešąją įstaigą Lietuvos Respublikos audito, apskaitos ir turto vertinimo institutą įsteigdama Lietuvos Respublikos apskaitos institutą.

25 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 d., išskyrus 3 straipsnio 3 dalį.

2. Įstatymo 3 straipsnio 3 dalies nuostatos įsigalioja nuo 2005 m. sausio 1 d.

3. Įstatymo 13 straipsnio 8 dalies nuostata įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.

4. Įsigaliojus šiam Įstatymui, netenka galios:

1) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymas (Žin., 1992, Nr. [20-588](#));

2) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo pakeitimo ir papildymo“ (Žin., 1995, Nr. [83-1882](#));

3) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 9, 10, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [18-463](#));

4) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 9, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [64-1509](#));

5) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 9, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [126-2949](#));

6) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. [64-1509](#));

7) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 1, 2, 9, 10, 16, 17, 21 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 1998, Nr. [68-1981](#));

8) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. [90-2644](#));

9) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 1 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1999, Nr. [108-3130](#));

10) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. [52-1488](#));

11) Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2001, Nr. [85-2970](#)).

5. Iki apskaitos standartų įsigaliojimo galioja Vyriausybės ir Finansų ministerijos išleisti teisės aktai, reglamentuojantys buhalterinės apskaitos tvarkymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, Žin., 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Papildyta priedu:

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, Žin., 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

Lietuvos Respublikos
2001 m. lapkričio 6 d.
įstatymo Nr. IX-574
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1978 m. liepos 25 d. Ketvirtoji Tarybos direktyva 78/660/EEB, grindžiama Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 54 straipsnio 3 dalies g punktu, dėl tam tikrų tipų bendrovių metinių atskaitomybių.

2. 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1606/2002 dėl Tarptautinių apskaitos standartų taikymo;

3. 2003 m. rugsėjo 29 d. Europos Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1725/2003 dėl pagal 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1606/2002 priimtų Tarptautinių apskaitos standartų.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-679](#), 2001-12-21, Žin., 2001, Nr. 110-3995 (2001-12-29)

BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1159](#), 2002-10-29, Žin., 2002, Nr. 112-4967 (2002-11-22)

BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO 1 IR 10 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

Šis Įstatymas neteko galios nuo 2003 m. sausio 1 d. Tai nusako:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1263](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5548 (2002-12-24)

BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO 1 IR 10 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS IR BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO 1, 6, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1263](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5548 (2002-12-24)

BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO 1 IR 10 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS IR BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO 1, 6, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1619](#), 2003-06-10, Žin., 2003, Nr. 61-2771 (2003-06-27)

BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. liepos 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1668](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 73-3347 (2003-07-23)

BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO 2, 10, 12, 13, 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1712](#), 2003-07-04, Žin., 2003, Nr. 74-3427 (2003-07-25)

BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1914](#), 2003-12-18, Žin., 2003, Nr. 123-5586 (2003-12-30)

BUHALTERINĖS APSKAITOS ĮSTATYMO 1, 2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO BEI PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO PRIEDU ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušra Bodin (2003-12-30)
aubodi@lrs.lt